

[Prieme.]

ikke nu tage en højere Nettoavance end 1 Kr., selv om Varen skulde være steget til det dobbelte i Indkøb, Omkostninger o. s. v. Hvis en Købmand eller en Fabrik tidligere rent netto tjente 10 pCt. af sin Omsætning, altsaa 10 Kr. pr. 100 Kr., saa maa man ikke, hvis Indkøbspris eller Fremstillingspris stiger til 150 Kr., stadig tage 10 pCt., det vil sige 15 Kr. i Nettoavance, men fortsat kun 10 Kr. pr. Kvantum eller ca. 7 pCt. Jeg vil indrømme, at det kan være vanskeligt nok at finde denne Nettoavance, men det rokker ikke ved, at der staar saadan i Prisloven, og at Priskontrolraadet ved Forhandlinger med Erhvervene og Erhvervsvirksomhederne fastholder dette Princip og da ogsaa ved Kalkulationer over Varesnes Pris naar frem til at fastsætte denne begrænsede Nettoavance.

Da Omsætningen dels paa Grund af Prisforhøjelser, dels paa Grund af Rationering og manglende Varer paa mange Omraader er nedadgaaende i Kvantum, er det saaledes givet, at de erhvervsdrivende faar en mindre Omsætning i Kvantum og altsaa en mindre Nettoavance, en mindre Løn for deres Arbejde end før.

Under disse Forhold vil det være saa meget mere urimeligt nu fra Priskontrolraadets Side at kræve, at Erhvervsvirksomhederne ikke engang maa forlange de forøgede Omkostninger dækket, det vil sige kræve, at de ikke blot skal have en i Realiteten mindre Nettoavance i Kroner og Øre, men ogsaa af denne mindre Løn betale Stigningen i Indkøb og Omkostninger.

Der er ingen Anledning til at kræve Prisloven udvidet, da der er mere end rigtig Myndighed i de gældende Love og ingen Anledning til særlig ved en saadan udvidet Myndighed at vende sig mod Handelen og Produktionen.

Ser vi saaledes paa den sidste Tids Foreteelser paa Prisstigningernes Omraade, kan man spørge, om f. Eks. den stærke Prisstigning, der i den allersidste Tid er sket paa Fedt og Kartoffler, kunde være hindret ved den gældende Prislov og andre gældende Love, eller den ikke kunde være det.

Som jeg nævnte før, fremgaar det af Prislovens § 8, at Prisforhøjelse paa en Vare ikke maa finde Sted mere end svarende til større Udgifter til Indkøb, Fremstilling, Forhandling eller Transport af vedkommende Vare. Naar derfor Prisen paa Fedt fra Slagterierne og paa Kartoffler i Løbet af kort Tid, ja, i Løbet af faa Dage, er steget overordentlig stærkt, giver den gældende

Prislov fuldt ud Myndighed til Priskontrollen til at forlange dokumenteret, hvorvidt de virkelig medgaaede nødvendige Udgifter har kunnet begrunde en saadan Stigning i Prisen. Naar Befolkningen nu i saa høj Grad har vendt sig imod de store Prisstigninger for en Række Fødevarer, f. Eks. Fedtet, forstaar jeg ikke, hvorfor Priskontrollen, som ellers ikke er bange af sig, ikke bruger sin Myndighed til at forlange Prisforhøjelsens Berettigelse dokumenteret.

Jeg vil videre gøre opmærksom paa, at Priskontrolraadet ifølge Prislovens § 11 endda har Ret til under visse Betingelser at forlange, at Enkeltvirksomheder og Sammenslutninger ikke maa foretage nogen Prisforhøjelse, før den er godkendt af Priskontrollen, altsaa langt mere end at kræve en sket Prisforhøjelses Nødvendighed dokumenteret bagefter. Jeg har her en Liste, udsendt af Priskontrolraadet den 3. Juli i Aar, over mere end 50 forskellige Varer, for hvilke Priserne ikke maa forhøjes uden Samtykke fra Priskontrolraadet. Der er paa denne Liste f. Eks. Sygarn, Mineralvand, Vaskepulver, Øl o. s. v., Varer, for hvilke Priskontrollen altsaa forbyder at forhøje Priserne, før Prisforhøjelsen er godkendt. Naar nu dette kan gennemføres, f. Eks. for Sygarn og Sodavand, tror jeg hellere, Priskontrolraadet skulde klarlægge for Handelsministeren, hvorfor det ikke lige saa godt kan lade sig gøre for visse nødvendige Levnedsmidler, og man maa ikke undre sig over, at Anmodningen om udvidet Bemyndigelse faar et komisk Skær over sig, naar man kender Prisloven og Bekendtgørelsen af 3. Juli i Aar. Denne Bemyndigelse har Priskontrolraadet altsaa absolut ikke været bange for at benytte for langt mindre vigtige Varer end Fedt, tværtimod.

Naar der derfor nu under Frygten for en Smørrationering, og efter at denne Rationering er indført, pludselig er sket en overordentlig stor Prisforhøjelse for Fedt, som Forbrugerne staar ret uforstaaende over for, var der al mulig Grund for Priskontrollen til at benytte sin Myndighed efter § 8 og § 11, naar samme Priskontrol ellers er saa utilfreds med, at dens Myndighed er for lille.

Jeg skal ikke pudse Priskontrollen paa nogen. Men naar der sker Prisforhøjelser fra Slagteriernes Side, som Befolkningen er vred over og finder urimelige, og naar Priskontrollen benytter Offentlighedens Misfornøjelse til at kræve mere Myndighed, saa har jeg Lov til at sige: Brug først den Myndighed, I har, før I kræver mere! Og her har Priskontrollen ikke brugt sin Myndighed til at